

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Volja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Nadaljevanje abesinske akcije na jugu

Abesinci napadajo po deževju, malariji in uporih domačinskih vojakov oslabiljeno vojsko generala Grazianija in dosegajo vedno večje uspehe - Tudi s severnega bojišča poročajo o novi abesinski zmagi

Dež ali poraz?

LONDON, 26. novembra. Po italijanskih poročilih traja na južnem bojišču dalje deževje, ki spravlja italijansko vojsko v velike nevarnosti. Ceste so spremenjene v blato, tako, da je promet s tovornimi vozili onemogočen, ali pa silno otežen. Poleg tega razsaja med vojaki tudi malarija. Zaradi tega so italijanske čete ustavile nadaljnje prodiranje. Nevarni poročevalci in abesinski komunikatorji pa govore o nasprotnem in zatrjujejo, da italijanskega prodiranja ni zaustavilo samo slabo vreme, ampak so Italijane prisilili k zastoji Abesinci. V trenutku ko so Italijani poročali, da so gospodarji skoraj vsega Ogadna, so že zapuščali najvažnejše postojanke, ki so jih bili zavzeli v dolgih tednih z velikimi napori in ogromnimi stroški. Položaj je na južnem bojišču sedaj tak, da Italijani, ako se jim ne posreči spremeniti položaja, lahko vsak čas izgube sploh vse pridobitve dosedanjega vojevanja.

Nevarnost vedno večja

Ras Desta je pričel od reke Vebe Sebeli proti reki Fafan prodirati s tremi armadami, katerim se je posrečilo ponovno osvojiti Gorahel, ob reki Fafan pa Gabredare. Prav tako pa so abesinske čete zavzele zopet tudi kraj Anale, ki leži 24 km južno od Sasabaneha. Predor južne vojske rasa Desta je odrezal precejšen del italijanske vojske od njene zaledja v Somaliji. Ta oddelek Abesincev nadaljuje sedaj naglo svoj pohod, da bi od zaledja odrezane italijanske čete obkolil in jih popolnoma uničil. Sunk, ki ga je dobila Grazianijeva vojska na jugovzhodu, postaja usoden zaradi tega tudi za italijansko vojsko, ki operira na severovzhodu, to je ob angleški Somaliji. Ta del italijanske vojske je imel namen prodreti tako daleč proti severu, da bi obšel gorovje, na katerem ležita Džidžiga in Harar in bi tako z boka napadel glavne abesinske posojanke, dosegl železnico Džibuti—Adis Abeba in odrezal Abesinijo od prometa s francosko in angleško Somalijo. Od te akcije so si Italijani obetali silno veliko, poraz na jugovzhodu in Analo pa sili sedaj Italijane, da se v naglem tempu umaknejo, ker bi se sicer lahko zgodilo, da bi Abesinci tudi te čete odrezali od zaledja.

Nova abesinska zmaga

Abesinci so istočasno pričeli tudi novo akcijo na skrajnem zahodu južne fronte v bližini Dola. Abesinske čete so pri Hamarebu napadle italijansko četo, ki je štela preko 2000 vojakov. Razvila se je srčita bitka, ki je trajala več ur. V boju je padlo okoli 1200 Italijanov, 500 pa so jih Abesinci ubili, dočim so ostali v divjem strahu pobegnili. Italijani so tu zaleteli dva tanka, 43 streljcev, 1500 pušk in mnogo streliva ter drugega materiala. Na nekaterih delih skrajnega zahoda so abesinske čete po dolgih tednih zopet dosegle staro mejo med Abesinijo in italijansko Somalijo.

Domačini dezertirajo

Iz Adis Abebe poročajo, da so vesti o nezadovoljstvu domačinskih vojakov v vojski generala Grazianija resnične. Pri abesinskem napadu na Gabredare so nekateri oddelki domačinskih čet odrekli pokorščino italijanskim častnikom in se niso hoteli boriti proti Abesincem. Velika četa teh vojakov je postrelila svoje italijanske častnike in podčastnike ter prešla v celoti na abesinsko stran. Pribežniki so izjavili, da so jih Italijani izkoriščali do skrajnosti, pošiljali vedno v boje in jih pri tem niso niti zadostno prehranjevali. Zaradi tega se pričakuje, da bodo pobegnili na abesinsko stran še drugi. Pribežniki so prišli k Abesincem popolnoma oboroženi.

Položaj na severu

PARIZ, 26. novembra. »Radio« poroča preko Asmare, da so italijanska letala ugotovila, da so se abesinske čete južno od Makale zaradi italijanskih letalskih napadov umaknile proti jugu. Abesinci so sedaj v položajih okoli Ambe Alagi. Italijani priznavajo možnost, da se bodo Abesinci na tem položaju pripravili za napad na italijanske pozicije pri Makali, zaradi tega grade z mrzlično naglico obrambne posojanke. Z abesinske strani pa poročajo, da so abesinske čete severovzhodno od Makale napadle 3 italijanske bataljone, katere so deloma uničile deloma pa razkropile. V tem spopadu je padel tudi neki italijanski major, Abesinci so zajeli več konj, mežgov, orožja in municije.

Smernice nove bolgarske vlade

Ministrski predsednik Kjuzeivanov bo vodil dalje dosedanje politiko

SOFIJA, 26. novembra. Tudi nova vlada, ki jo je sestavil bivši beograjski poslanik Kjuzeivanov, ni prinesla izboljšanje napetega notranjega političnega položaja v Bolgariji. Vojska in policija sta v prestolici stalno v pripravljenosti. Včeraj je sprejel kralj Boris člane nove vlade, katerim je govoril o svojih željah in naglasil, da Bolgarija ne more več kreniti s potov avtoritativnega sistema. Naloga nove vlade je dokončno sestavi

viti novo ustavo in nato izvesti na njeni podlagi nove volitve. Sestava nove vlade pomeni nadaljevanje izvenstrankarskega režima. Volitve bo izvedla po novem volilnem zakonu, po katerem nastop razpuščenih strank ne bo mogoč. Po izjavi ministrskega predsednika bo nova vlada odstranila tudi vpliv vojske na notranjo politiko, kar pa je zelo malo verjetno, saj sede v njej kar trije generali.

Na tavišču domače politike

Novi volilni zakon za skupščino

Izjava notranjega ministra dr. Antona Korošca na zborovanju JRZ v Ljubljani

V nedeljo je bil v Ljubljani ustanovljen banovinski odbor JRZ za Slovenijo. Za predsednika je bil izvoljen notranji minister g. dr. A. Korošec, za podpredsednika minister brez portfelja g. dr. M. Krek, za tajnika minister v p. g. dr. Kulovec, za blagajnika pa odvetnik g. dr. Leskovar iz Maribora. Ti štirje tvorijo obeno izvršilno eksekutivo JRZ za našo banovino. Najvažnejši je bil na tem zborovanju referat ministra dr. Korošca o novem volilnem zakonu in o bodočih volitvah sploh. Govornik je dejal, da je novi volilni zakon že pripravljen in se po potrebi v 14 dneh uzakoni. O tem, kdaj bodo nove volitve v narodno skupščino, je pa dejal: »To je odvisno od različnih okoliščin. Mi ne izključujemo sodelovanja s parlamentom, ako se bo lahko nemoteno in neovirano delalo s parlamentom, nam ni treba siliti na volitve. O naših odnosih s parlamentom lahko govorimo popolnoma iskreno. Saj so ti odnosi znani vsemu svetu. Narodna skupščina ni izvoljena na temelju strank, ampak na temelju državnih list. Šele naša vlada je uvedla v Narodno skupščino di-

ferenciranje po strankah in programih. Kakor se vidi, napreduje to diferenciranje jako težko. Pri volitvah predsedništva Narodne skupščine nam je vlak skočil s tira. Mrtvih ni bilo, večje nesreče tudi ne. Pri volitvah stalnih skupščinskih odborov, četudi so bile te volitve tajne, je šlo že bolje. Mi smo prepričani, da bo šlo vse boljše. Upamo, da se bo zakon, ki je bil sklenjen med vlado in Narodno skupščino, samo z razumom, spremenil v zakon iz ljubezni. Predno gremo na volitve, je treba da prej nastopi tudi v prebivalstvu popolno pomirjenje, spoštovanje zakonov in vzpostavitve avtoritete državnih oblasti, z eno besedo, zdrava konsolidacija notranjih razmer.

To si morajo posebno oni zapomniti, ki mislijo, da se dajo volitve izsiliti z grožnjami, levičarskimi frazami ali celo s preziranjem veljavnih zakonov. V tem oziru se ne damo in se ne smemo dati premakniti. Nazadnje pa lahko tudi izjavim, da vsaj mi od JRZ ne bi radi šli na volitve, dokler ne bo naša stranka dobro in solidno organizirana. Mogoče,

da gre na to organiziranje malo bolj počasi, nego bi si mi vsi želeli.

Po teh izjavah je lahko odgovoriti na vprašanje, kdaj pojdemo na volitve. Na volitve bomo šli, kadar bodo žandarji lahko brez skrbi spali v svojih kasarnah in kadar bodo stranke tako močne, da bodo lahko same v največjem redu in miru privedle ves narod na volišče.

Okna v svet

Grški kralj Jurij se je vrnil.

ATENE, 26. novembra. Včeraj je prišel po 12. letih republike na križarki »Heli« grški kralj Jurij II. v pirejsko пристanišče, od koder se je v avtomobilu odpeljal v Atene. V Pireju in v prestolnici so bile po vseh cestah in ulicah zbrane ogromne množice ljudstva, ki so sprejele kralja z nepopisnim navdušenjem in ga spremljevale vse do dvora. Po vsej Grčiji so bile izvešene narodne zastave, prirejale so se velike manifestacije in slovesnosti. General Kondilis je takoj izročil kralju vladarske posle in odstopil kot regent. Splošno se pričakuje, da bo izdal kralj še danes manifest na narod in v kratkem razpisal nove parlamentarne volitve.

ODGOVOR NA ITALIJANSKO NOTO.

RIM, 26. novembra. Na protestno noto, ki jo je poslala italijanska vlada državam izvajajočim sankcije, je prejela od prizadetih vlad odgovore, ki so si v splošnem podobni. V odgovorih se naglašajo, da so vlade prizadetih držav sprejele ženevske sklepe, ker so bile to dolžne storiti kot članice Društva narodov, niso pa sovražno razpoložene napram italijanskemu narodu. Nekateri odgovori so kratki, drugi pa obsežnejši. Najobsežnejši je francoski, najodločnejši pa angleški. Angleška vlada zavrača vljudno, toda energično vse italijanske navedbe kot neutemeljene.

ITALIJANSKA VOJSKA.

RIM, 26. novembra. Italija ima sedaj pod orožjem 1.200.000 mož, od tega okoli 300.000 v Tripolitani. Vpoklici tehničnih čet se nadaljujejo, kakor tudi naknadni nabori prej nesposobnih. Vojna v Afriki in vzdrževanje mobiliziranih čet stane Italijo vsak mesec 1 milijardo lir.

DENARJA PRIMANIKUJE.

LONDON, 26. novembra. »Morning Post« piše, da se je Mussolini odločil za demobilizacijo 100 tisoč vojakov pod firmo dopusta zaradi tega, ker državna blagajna ne more več vzdržati ogromnih izdatkov za vzdrževanje 1.200.000 vojakov in še vojskovanje v vzhodni Afriki.

PROMET V SUEZU.

SUEZ, 26. novembra. Tekom prvih 9 mesecev letošnjega leta je šlo skozi prekop 400.000 ton ladij več, kakor v istem času lanskega leta. Porast gre na račun italijanske akcije proti Abesiniji.

KONČNI REZULTATI.

LONDON, 26. novembra. Končni uradni rezultat angleških volitev se glasi: vladne stranke 434, opozicija pa 181 mandatov. Konservativci imajo 387 mandator, laburisti pa 155.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Gospodarsko življenje

Kakšna je bila letošnja letina

Nekoliko boljše od lanske. — Naši kmetje so pridelali več pšenice, koruze in krompirja a manj rži, ovsu in krme. Z boljšim semenjem in racionalnejšo obdelavo doseči znatno boljše pridelke

Pozna jesen je že in naši kmetje so pospravili svoj letošnji pridelek. Če jih vprašate, kakšna je bila letošnja letina, vam bodo povedali, da je bila nekoliko boljše od lanske in pristavili, da je letos stiska za denar hujša, kakor je bila lani. Tudi to vam bodo vedeli razodeti, da nimajo njihovi pridelki nobene cene v primeri z industrijskimi, da jih davčna in druga bremena vključno zaščiti hudo pritiskajo k tlom, da nimajo več zanimarja za politiko in da nestrpno pričakujejo god tistega svetnika, ki bo napravil konec njihovemu današnjemu položaju.

Naš štajerski kmet je res uboga para. V mislih imamo manjšega kmeta, ki ima večino in ne vključno krizi dobro situiranega veleposestnika. Nevedni meščan gleda našega kmeta skozi napačna očala. Meni, da se našemu kmetu dobro godi, da ima vsega v izobilju. Našemu meščanu, ki tako meri o našem kmetu pač niso znane njegove velike skrbi, njegov velik trud in strah, pred elementarnimi nevarnostmi, katerim je izpostavljen, no skozi vse leto njegovo imetje. Nekoliko na boljšem so kmetje v bližnji okolici Maribora, ker sproti vnovčujejo precejšnji del vrtovine in svojih poljskih pridelkov na mariborskem trgu. Kmet pa ki je nad 20 km oddaljen od mesta, je prepuščen takorekoč svoji usodi. Edino kar lahko proda je sadje, vino, živina, perutnina, nekaj koruze in krompir, dočim potrebuje vse ostale pridelke za lastno potrebo. Mnogo pa je na deželi tudi takih malih posestnikov, ki jim gruda ne obrodi niti za lastno potrebo, mnogo je takih, ki nimajo kaj jesti, ne kaj obleči.

Zito, ki ga naš kmet pridelal, potrebuje za kruh, ki je bolj pogosto črn kot beli. Kmetje sejejo pšenico, rž, ječmen koruzo, oves, ajdo in proso. V obli mariborskih okrajih, ki merita nad 125.050 hektarov in štejeta skupno okrog 100.000 prebivalcev so pridelali letos kmetje okrog 60.000 meterskih stotov pšenice, okrog 30.000 stotov ječmena, okrog 32.000 stotov rži, okrog 35.000 stotov ovsu in 70.000 stotov koruze. Povprečno rodi gruda našemu kmetu na hektar do 14 centov pšenice, do 13 centov rži, do 15 centov ovsu in do 25 centov koruze. Ker iskoristi naš kmet zemljišče dvakrat na leto, on seje ozimino in letino, njegov pridelek ni takšen, kot drugod, kjer obrodi njiva samo enkrat v letu. Pridelki

pa so odvisni tudi od kakovosti semena in načina obdelave zemlje. Premožnejši kmetje imajo boljše seme, boljše gnojilo in zato tudi boljše žanje. Pridelek žita ne nosi našemu kmetu nobenih dohodkov. Vse kar pridelal, porabi zase in ni zato čudno, če uvozimo vsako leto v Slovenijo za okroglo 3 milijone dinarjev raznega žita in mlevskih izdelkov.

Ko je dobra letina obrodi dobro krompir na Dravskem tudi krompirjevo polje imenovanem. Poslanci pridelajo katero leto toliko krompirja, da ga prodajo po več sto vagonov. Letošnji pridelek krompirja cenijo nad 370.000 stotov. — Povprečno rodi zemlja kmetu na hektar do 70 stotov krompirja. Fižola, pese, repe, korenja, zelja in drugih dobrin pa pridelal naš kmet vsako leto samo za svojo potrebo. Dober je bil tudi letošnji pridelek koruze. Pšenica in ječmen sta boljše obrodiva kot lani, rži zaradi pozebe in ovsu zaradi suše pa so kmetje pridelali letos manj kot lani. Zaradi suše so pripravili tudi manj krme. Izrezala pa jih je lepa jesen, ki jim je omogočila pašo za živino.

Težko živi torej naš kmet na svoji grudi. Vir njegovih dohodkov je v vinogradništvu, v sadjarstvu in pri živinoreji. Od svojih pridelkov lahko v dobri letini proda nekaj krompirja, koruze in sena. Dobro ceno je letos imela perutnina. V času sezone so naši kmetje drago prodajali piščance, kokoši in drugo perutnino. Precej so je izvozili namreč v domača in tuja kopališča in zdravilišča. Jajca pa skozi vse leto niso imela nobene prave cene. Prav tako brez cene je bilo tudi mleko. Ceno ima samo tisto mleko, ki ga konsumira Maribor ali druga mesta, dočim ga oddalnejši kmetje ponujajo po 50 par in še cenejše liter. — Svoje dni so naši kmetje imeli lepe dohodke z mlekom. V Avstrijo so ga uvozili vsaki dan po 80.000 litrov. Ko pa je Avstrija pospešila živinorejo in travništvo ter se osamosvojila, je bilo našega mlečnega trga konec. Odpomoč bi utegnili naiti v močnih mlekarskih združenjih.

Kakor vsi drugi sloji, čaka tudi naš kmet na boljše čase. Toda v tem nestrpnem čakanju je že izgubil precej vere. Receptom, ki mu jih ponujajo razni zdravniki krize, več ne verjame. Pomaga si sam, kakor si pač more in v tem je njegova največja tolažba.

Socijalno skrbstvo

Pereče zadeve Pokojninskega zavoda

Na nedeljskem izrednem občnem zboru razpuščena uprava ponovno izvoljena

Na energično akcijo Zveze društev privatnih in avtonomnih nameščencev v Ljubljani se je vršil v nedeljo, 24. t. m. izredni občni zbor Pokojninskega zavoda, na katerega sporedu so bile volitve uprave. Po komisarijeve poročilu se je dvignil delegat Ivan Tavčar, ki je kot predstavnik Zveze društev privatnih nameščencev podal odločno in jasno izjavo, ki ne pripušča nikakršnega dvoma o tem, da imajo zasebni nameščenci ravno v omenjeni zvezi svojo najskrajnejšo prijateljico ter najodločnejšo čuvarko življenjske ter stanovskih interesov. Med drugim se je energično izjavil proti imenovanju komisarija PZ, ker povzroča to nepotrebne in visoke stroške. Tudi je omenil, da je vladni komisar prejel že 10. oktobra t. l. pismo zahtevo 20 polnopravnih nameščenskih delegatov za sklicanje izrednega občnega zbora. V smislu statuta bi moral komisar sklicati občni zbor najkasneje do 18. novembra t. l., česar pa ni storil. Potem, ko je podal protestno izjavo proti

kršitvi avtonomije PZ še delegat Golmajer v imenu Zveze privatnih nameščencev in je drugi delegat Albin Prepeluh v okviru daljših izjav pribral, da stane nedeljski izredni občni zbor po njegovih računih najmanj 80.000 dinarjev, so sledile volitve, katerih rezultat je dejanska vzpostavitev prejšnje uprave Pokojninskega zavoda po volji delegatov našega zasebnega nameščenstva.

V imenu delojemalcev je stavil predlog g. Tavčar, v imenu delodajalcev pa g. načelnik Ribnikar, ki je pri tem izjavil, da zbor delegatov baš s tem, da kan didira vse dosedanje člane uprave, dokumentira svojo enotno voljo, da hoče z združenimi močmi in v najlepši harmoniji čuvati nad tem dragocenim zavodom. Ker ni bilo ugovora, je predsednik predloženi kandidatni listi proglasil za izvoljeni. Novi upravni odbor PZ je sestavljen tako-le:

Skupina delodajalcev:

Člani: Kralj Anton, Avsenek Ivan, dr. Giunio Rudolf, Knez Zdenko, Kavčič Jo-

sip, dr. Obersnel Maks in Ribnikar Adolf; namestniki: dr. Dermestija Josip, dr. Adlešič Juro, dr. Lavš Vjekoslav, Prepeluh Albin, Pinter Ferdo, dr. Vrhunc Vinko in Sirc Franjo.

Skupina delojemalcev:

Člani: Vrančič Vladimir, Svetek Fran, Volčanšek Fran, Zemljčič Josko, Vrevec France, Tavčar Josip in Roč Bruno; namestniki: Štih Ljudevit, Golmajer Jože, Čop Feliks, inž. Rus Jože, Božič Ivo, Vičič Janko in Markov Nikola.

Kulturni razgledi

Krst nove slovenske operete

Premiera Kozinove »Majde« v našem Narodnem gledališču.

V nedeljo zvečer smo imeli v našem gledališču prvi letošnji krst, premiero trodejske operete »Majde«, ki jo je na libreto J. F. Knafliča, Ferda Delaka in Mirka Jelačina uglašil ravnatelj naše mariborske Glasbene Matice, mladi komponist Marjan Kozina. O nastanku dela so spregovorili v našem listu obširno že avtorji pred premiero. Vsebinsko je rahlo, kakor so po ogromni večini vsi libretti modernih operet, odkar je prevladovalo približevanje k reviji. Zaradi tega »Majda«, vsaj kakor je bila podana v Delakovi režiji, ni niti čista opereta, niti čista revija, ampak se giblje nekje v sredini med obema. V tem je morda njena največja zunanja novost. Vprašanje je seveda, ali je to delu v korist ali v škodo?

Glavno, kar je treba brezpogojno priznati, je, da so se vsi avtorji lotili svojega dela z resno vnamo in voljo podati nekaj več ali manj dognanega, zlasti pa velja to za komponista g. Kozino ter režiserja g. Delaka. G. Delak se je pri prirejanju librete odločil za groteskno niansiranje, kar je služilo za podlago smernic tudi komponistu. G. Kozina je izpričal s tem delom, da je nadarjen in ambiciozen komponist, ki tudi pravilno pojmuje nalogo, ki mu jo stavi revijska opereta. Njegova glasba res ni odkritje in v njej ni velikih, samobitnih melodij, je pa od začetka do konca dosledna, polna in operetno zelo prijetna. Med glasbo slovenskih operet zadnjega časa, kar smo jih uprizarili v Mariboru, nedvomno najboljše. Temperament, ki ga je polna, je prenesel komponist kot dirigent tudi na gledališki orkester, zbor ter celoto. Tako moremo šteti »Majdo« skladateljsko in dirigentsko kot uspeh.

Uspeli so pa tudi režiser g. Delak, koreograf g. Harastović ter inscenator g. Ljubivoj Ravnikar. Režiser

je poudaril dvojje: revijski način podajanja in grotesknost. Oboje z uspehom. Istih smernic se je držal s svojo simboliko inscenator, da je bila vez med režijo in inscenacijo intimno harmonična. Koreograf je pa pripravil plese v revijskem stilu, ki so bili kljub zadevnim težkostim v našem baletnem ansamblu morda najboljše od dosedanjih.

Melodiozna glasba in revijska režija je omogočila našima prvakoma g. Sancinu (Nandetu) in gđ. Udovičevi (Majdi) polno pevsko izživiljanje. Prav izvrstno se je obnesla v svojem prvem operetnem nastopu tudi gđ. Starčeva kot romantična dama. Dobra župana nam je postavil na oder g. Pavle Kovič, prav takega gledališkega direktorja pa g. Gorinšek. Pastirico Špelco je živahno upodobila gđ. Barbičeva. g. Košič je pa bil spet nad vse originalen šepav možič. Špeličinega partnerja, športnika Žareka je odigral razgiban g. Harastović, časnikarja Rešetarja z vso tipiko g. Grom, staro ženo pa dobro zamišljeno ga. Zakrajškova. Ostale vloge so imeli: Ga. Gorinškova, novinarka, ga. Savinova spremljevalko romantične dame, g. Košuta prvega novinarja, g. Blaž drugega novinarja, g. Starec filmskega opereterja, g. Verdonik fotografa, g. Košič potnega maršala romantične dame, radijski napovedovalec je pa bil g. Narkrst.

Gledališče je bilo pri nedeljski premieri tako napolnjeno, kakor letos še ne in kontakt med občinstvom in odrom se je ves čas dobro čutil. Po prvem dejanju sta morala ponovno na oder komponist in režiser, ki sta prejela vence in cvetje. Prepričan sem, da bo »Majda« še večkrat napolnila gledališče, od g. Kozine pa pričakujemo čimprej zopet kako novo delo.

Novice iz Macenberga

Nov komisar pri marenberški Občinski hranilnici. Te dni je bil imenovan za komisarija pri marenberški hranilnici predstojnik tukajšnjega, sreskega sodišča gospod Zörer.

Proslava 1. decembra bo pri nas zelo svečana. Na večer prej bo slavnostna bakljada ob 5.30, nakar bo stik sprevoda pred občinsko hišo, kjer bodo slavnostni govori. Drugi dan bo dopoldne slavnostna služba božja, popoldne pa svečana sokolska akademija. Na ta način hoče letos obmejni Marenberg proslaviti največji naš praznik.

Nova carinarnica. Na Radlu je že dolgo projektirano novo carinarniško poslopje, ki bi nadomestilo malo stražnico, ki nikar ni v čast naši državi. Sedaj se je vendar zadeva premaknila z mrtve točke. Kupili so že potrebno zemljišče. Pri finančni direkciji v Ljubljani je bila te dni licitacija za vsa dela za novo carinarnico. Kot najnižji ponudnik je bila ljubljanska tvrdka, ki bo baje kmalu pričela z delom. Vendar enkrat bomo dobili na Radlu novo carinarnico, ki bo vsaj deloma podobna oni, ki stoji na oni strani meje.

Avstrija pošilja naše državljane k nam. Te dni je prišlo preko meje med Remšnikom in Sv. Lovrencem na našo stran mnogo delavcev, naših državljanov, ki so živeli v Avstriji. Pripovedovali so, da jih je Avstrija izgnala, ker nima dela niti za svoje državljane. Dobro bi bilo, če bi tudi mi posegli po enakih sredstvih in izgnali vse nadležne tujce, ki uživajo našo gostoljubnost, povrh pa hočejo imeti več pravic kakor naši državljani. Dogajajo se celo primeri, da taki tujci grozijo našim ljudem, češ, oni so tukaj domačini, naši so pa tujci. Kje je tu prava

vica? Treba bo poseči po represalijah. Avstrija veča finančno stražo ob meji. Ob vsej meji so avstrijska oblastva povečala finančno stražo. Menda je to v zvezi z raznimi tihotapskimi akcijami, ki se opažajo v zadnjem času.

Ptujske novice

Na dan državnega praznika v nedeljo 1. decembra t. l. so trgovine celi dan zaprte.

Ptujski le'ni (Katarinski) sejem. V nedeljek 25. t. m. se je vršil v Ptuj običajni letni (Katarinski) sejem, ki je bil izredno dobro obiskan kakor le redko kdaj. Kramarji so prišli od blizu in od daleč, posebno sosedna Hrvatska je bila dobro zastopana. Kupčija je bila zelo živahna in so prišli kramarji na svoj račun. Seveda tudi žeparjev ni manjkalo kakor že običajno ob taki priliki. Tako orožniki kakor policija so imeli mnogo posla, da držijo red in nadzorujejo nevarne in temne elemente. Aretiran je bil Izidor Husenjak, brezposelni delavec iz Cvetlina na Hrvatskem, v trenutku, ko je izmaknil iz žepa Kranca Kešperta, pos. iz Ptujske gore, denarnico, v kateri se je nahajalo 710 din gotovine. Žeparja so izročili okrajnemu sodišču v Ptuj.

Tudi živinski sejem je bil izredno dobro založen, kupčija pa je bila dobra. Prignali so 80 volov, 278 krav, 13 bikov, 57 juncev, 78 telic, 14 telet, 339 konjev in eno kozo. Prodalo se je 248 komadov. Cene za kilogram žive teže so bile naslednje: Voli 2.50—3 Din, krave 1.50—2.50 Din, biki 2—2.50 Din, junci 2—2.50 Din, telice 2.50—3.50 Din; konje so prodajali po kakovosti, in sicer od 300—3000 Din, žrebeta pa od 500—1200 Din komad. Cene goveji živini so še vedno nizke in so ostale od zadnjega živinskega sejma neizpremenjene.

Mariborske in okoliške novice

Mariborski mali kazenski senat

Odmevi svoječasnega pokolja v Vetrinjski ulici

Svoječasno je zbudil v Mariboru veliko razburjenje incident, ki je dne 27. julija t. l. nastal v neki gostilni v Vetrinjski ulici velik spopad, da so frčali kozarci in steklenice po zraku. Končno se je posrečilo, pometati glavne povzročitelje spopada na ulico. Ravno v tem trenutku je kakor znano slučajno prišel mimo 28letni mesarski pomočnik Ladislav Kristl. Ko je v gneči priletela in prifrčala na ulico skupina pretepačev se ljudi, je pristopil Kristl in se vmešal v spor. Sredi splošnega prerivanja je Kristl potegnil mesarski nož ter zasadel najbližjemu ostrino v trebuh, da so mu izstopila čreva. Bil je to delavec Rudolf Horvatič, ki so ga

nevarno ranjenega prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico, kjer se je posrečilo zdravnikom, da so mu navzlic smrtno nevarnim poškodbam otehi življenje. Pri tem je treba poudariti, da ranjeni Horvatič ni bil soudeležen pri spopadu in pretepu, marveč da je tudi slučajno prišel zraven kot opazovalec razburljivega incidenta.

Kristl se je moral radi tega zagovarjati pred mariborskim malim kazenskim senatom in je v svojem zagovoru navajal, da je v silobranu segel po nožu. Mali senat, ki mu je predsedoval sos. dr. Tombak, je obsodil obtoženega Kristla na 8 mesecev strogega zapora!

Kako so ljudskega generala Putnikovića sprejeli v Karlovcu

Vest o prihodu priljubljenega generala Putnikovića je nudila Karlovčanom vzrok, da tega priljubljenega in visoko čislaneega ljudskega generala že takoj ob prihodu sprejmejo z vso ljubeznivostjo in iskrenostjo. Ko je vlak, s katerim se je pripeljal v Karlovec, postal na kolodvoru, je zasvirala vojaška godba. Na peronu je bila valjujoča množica ljudi, spredaj postrojeni častniki karlovske garnizije ob njih razne nacionalne organizacije od Sokolov in strelcev ter dobrovoljcev pa do vojnih invalidov, rezervnih častnikov in bojnikov ter članov Jadrana-

Na večer pred držav. praznikom 30. nov.

ske straže ter drugih patriotskih društev. Potem ko je general Putniković pozdravil vse navzoče s pristrnim rokovaljem, je spregovoril toplo občutene in pristrone besede predstavnik karlovskega nacionalnih organizacij, nakar se mu je general Putniković za iskreno dobrodošlico ljubeznivo zahvalil. Ta veličasten sprejem našega ljudskega generala v Karlovcu nam daje upanje ter nas utrjuje v prepričanju, da bo tudi Karlovec našel v tem ljudskem generalu svojega iskrenega prijatelja ter podpornika, pa tudi ljubljena, ki je bil tako resno zraščan z nacionalnim Mariborom.

Bitka na meji.

Včeraj ponoči so na meji pri St. Iliju odjeknili strelji. Preko meje sta hotela skrivaj dva tihotapca, katerima se je posrečilo, da sta neopaženo prilezla na našo stran do globine okoli 100 m. Ko sta mislila, da sta že na varnem, je nenadoma iz ozadja zadonel poziv graničarjev, da postojita. V prvem trenutku sta preplašena postala, toda kmalu sta se zbrala, odvrkla neke omote ter pobegnili proti bližnjemu gozdu. Graničar je, videč, da nočeta obstati navzlic ponovnemu pozivu, sprožil puško. Iz nasprotne strani sta očitna tihotapca tudi oddala več strelkov. Vnela se je pravcata bitka, sredi katere se je beguncema posrečilo, da sta izginila v gluho noč. Pričelo se je intenzivno zasledovanje za neznanima tihotapcema, ki sta na mestu pustila nekaj ometov z raznim tihotapskim blagom, med drugim tudi 8 kg saharina. Vsega skupaj je padlo okoli 10 strelkov. V bližini gozda so se zasledili komaj zaznatni krvni sledovi, iz česar bi bilo sklepati, da je bil eden od tihotapcev pri tem lažje ranjen. V zasledovanju obeh držnih tihotapcev se vršijo temeljite poizvedbe.

Smuška gimnastika za dame, smučarske šole MSK v sredo, ob 20. uri v dvorani plesne šole Simončič. Gosposka ulica 20 (nad trgovino Meinel & Herold).

Iz rotovža. V okviru tukajšnjega poljavarstva se je uredil posebni tiskovni referat. Mestni predsednik je zaupal te posle magistratnemu uradniku g. P. Krambergerju.

Bog daj srečo! Poročili so se te dni v Mariboru: Maks Lorbek, učitelj na Veliki, in Ivana Kos, hči narednika vodnika, Stritarjeva 30. — Avgustin Žižek, mizar, in Katarina Tomažič, delavka. — Rudolf Omulec, posestnik in gostilničar, in Roza Lajšič, kuharica. — Jaroslav Ledvinski, izdelovatelj nožev, in Benedikta Kante, posestniška hči. — Anton Butolen, delavec, in Marija Brumer, vdovljena žumer, delavka. — Viktor Škrinjar, čevljar, in Katarina Germ, šivilja. — Vincenc Novak, tovarniški delavec, in Rozalija Serp, vinčarjeva hči. — Stanislav Fabič, davčni uradnik, in Karolina Šenta, zasebna uradnica.

Posestna sprememba. Znano Božičevo gostilno pri Sv. Petru nižje Maribora nad novo cesto je kupil za ceno 150.000 dinarjev posestnik Ivan Toplak od Sv. Jurija ob Pesriči.

SOKOLSKA AKADEMIIJA

Živahna stavbena podjetnost se opaža v takozvanem »Špesovem selu« v pobreškem področju, kjer je zrastle tik ob gozdu 15 novih stavb, medtem ko pri 6 stavbah hitijo z deli do strehe.

Za mestne reveže. Tvrda Rosenberg Josip je darovala namesto venca na grob pokojnega Wögerer Hermana za mestne reveže znesek Din 200, za kar ji mestna občina mariborska izreka iskreno zahvalo.

Čitateljem romana! V včerajšnji številki je bilo pomotoma preskočeno eno nadaljevanje XXXI. poglavja romana »Sida Silanova«. Zaradi tega objavljamo izpuščeno nadaljevanje danes.

Kulturno feministični odsek ženskega društva v Mariboru prireja s sodelovanjem Zveze mladih intelektualcev v sredo, dne 27. novembra ob 20. uri v prostorih Ljudske univerze recitacijski večer iz slovenske protivojne literature. Vabljen vsakdo, vstop prost!

Glasbeniki-instrumentalisti. Jutri, dne 27. novembra, vsi točno. Hladek-Bolinjski, ravnatelj subv. muzičke šole Glasbena Matica.

Vstopnice za sokolsko akademijo, ki bo v soboto 30. t. m. ob 20. uri in na državni praznik 1. decembra ob 15. uri v Narodnem gledališču, dobite pri dnevnih gledališki blagajni.

Zahvala. Tvrda Hugo Stark v Mariboru in gosp. Girstmayer v Počehovi sta namesto venca o pogrebu gda. Em. Wögererja darovala ubogim otrokom krčevinske šole znesek 100 Din, za kar se jima šolski upravitelj iskreno zahvaljuje.

Nočno lekarniško službo imata danes v torek Maverjeva in Sirakova, jutri v sredo Križova in Minařikova lekarna.

K včerajšnji notici »Zagonezna smrt neozdravljive bolne« popravljamo na prošnjo soproga gospoda Josipa Grgiča v toliko, da ni bila to zagonezna smrt in da se je njegova pokojna soproga nahajala nepretrgoma šest tednov v postelji ter je bila na raku že 4 leta bolna, dvakrat operirana in se zdravila že trikrat v sanatoriju. Ker v zadnjem času ni spala nič, se je zaklenila v sobo, da bi ne

bila motena od otrok, kjer je zaspala in se iz tega spanja ni več prebudila.

K pobreškemu pokolju pojasnujemo, da kamnoseški pomočnik Ernest Šnofl iz Pobrežja ni identičen s Šnoflom, ki je bil aretiran ob priliki navedenega pokolja.

Motociklist pod kolesi tovornega avtomobila. Na Glavnem trgu je hotel 28letni mehanik Franc Rojko prehiteti neki tovorni avto, in sicer pri električni uri. Hotel je zaviti proti državnemu mostu, pa je po nesrečnem naključju prišel pod kolesa tovornega avtomobila. Pri tem je zadobil poškodbe na levi nogi pod kolenom in so ga mariborski reševalci moral prepeljati v splošno bolnišnico.

Nesreča s puško. Ko se je včeraj popoldne igral 19letni posestniški sin Anton Veberič iz Ivančev s staro puško, se mu je ta nenadoma izprožila ter mu je strel ranil dlan leve roke. S prestreljeno dlanjo so ga včeraj zvečer prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Nezgodarke. V Makolah je v vinogradu včeraj dopoldne 67letna viničarka Apolonija Rennerjeva tako nesrečno padla, da si je zlomila desno roko. Starka se zdravi v tukajšnji bolnišnici.

500 dinarjev nagrade mu je obljubila, ako ji ubije moža. Tezenski orožniki so napravili na tukajšnje državno tožilstvo zanimivo ovadbo, ki v žarki luči osvetljuje moralo, ki se je pojavila v zadnjih letih kot posledica najraznovrstnejših spekulacij na račun zavarovanja človeškega življenja. V tej prijavi se ugotavlja, da je 41letna delavčeva žena X. Y. iz Dolgoš obljubila nekemu delavcu, katerega ime se v ovadbi konkretno navede, 500 dinarjev nagrade, ako ubije njegovega moža. Na ta način je želela priti do zavarovalnine v znesku 10.000 dinarjev, na katerega je bil njen mož zavarovan pri neki domači zavarovalnici. Razen tega je dotična X. Y. obljubila navedenemu delavcu, da mu bo dala še rakadno nagrado 1000 dinarjev, potem ko bo prešla zadevno zavarovalnico. Predmetna ovadba bo vzrok obtožbe tukajšnjega državnega tožilstva ter obravnave pred tukajšnjim okrožnim sodiščem.

Vlomilska smola. Neznani grduni so se splazili na podstrešje posestnika Franca Čaša v Dobrovi, misleč, da bodo prišli

v Narodnem gledališču ob 20. uri

lahko do bogatega plena ali denarja. Toda našli niso ničesar in so si svojo jezo radi smole ohladili na ta način, da so mu odnesli 10 metrov dolg jermen v vrednosti 800 dinarjev.

Ukradeno kolo. Delavec Maks Ramfl iz Radvanja je včeraj pustil pred neko gostilno v Novi vasi svoje kolo »Steyr«. Ko se je vrnil iz gostilne, ni bilo kolesa na prejšnjem mestu. Ukradeno vozilo je registrirano s številko 51737.

Z doma ... Pred dnevi sta neznanokam pobegnili 13letni Dimitrij Hribovšek in 14letni Ivan Savinšek, oba učenca deške meščanske šole v Mariboru. Kljub vsestranskim poizvedbam dečkov še niso našli. Kaj ju je napotilo z doma, ni znano.

S. stanavške feante

Naši mariborski obrtniki.

Mariborski obrtniki se pridno pripravljajo za proslave državnega praznika in za Obrtniški teden. Na državni praznik 1. decembra se bodo korporativno udeležili ob 8. uri službe božje v stolnici. V nedeljo 7. decembra pa bo ob pol 9. uri dopoldne v kazinski dvorani razdelitev denarnih nagrad in diplom pomočnikom in vajencem, ki so na obrtni razstavi ob priliki letošnjega Mariborskega tedna razstavili svoje izdelke. Istega dne bodo mariborski obrtniki ob pol 10. uri imeli veliko zborovanje v Gambinovi dvorani. Razpravljali bodo o raznih aktualnih zadevah in perečih problemih, ki zadevajo obrtniški stan.

Ko je imelo te dni Slovensko obrtno društvo svojo sejo, je bilo ugotovljeno, da se je letošnje obrtne razstave ob priliki Mariborskega tedna udeležilo 70 mariborskih mojstrov. Ponovno je bila pogrešana tudi zadeva zapostavljanja in omalovaževanja mariborskih obrtnikov od

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Danes, torek, premiera najboljšega dunajskega dela

„Zadnja ljubezen“

V glavnih vlogah Albert Bassermann, Hans Jaray in eksotična Japonka, žena veleindustrijalca J. Meinla Mičinko Meinel. Slagerie in godbo je skomponiral za ta film znameniti pevec Rihard Tauber. Pride senzacija nad senzacijo »Divji tovor«.

Kino Union. Danes zadnjič »Moj najlepši dan« z Josefom Schmiedtom. Od srede izborni film češke produkcije »Mlada srca, mlada ljubezen«.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Torek, 26. novembra: Zaprt.

Sreda, 27. novembra ob 20. uri: »Vihar v kozarcu«. Red C.

Četrtek, 28. novembra ob 20. uri: »Majda«. Red B.

Veseloigra »Vihar v kozarcu« si je svojo šegavo, rahlo satirično noto pridobila takoj tudi mariborsko občinstvo. S Štefo Dragutinovičev v glavni ženski ulogi ge. Škorec jo ponove v sredo 27. novembra za red C.

Ob krsni predstavi je nova Kozinova opereta »Majda« dosegla redko velik uspeh. Gledališče je bilo nabito polno in je melodiozna ter živahna Kozinova muzika in zabavno dejanje žela mnogo odobravanja. Prva ponovitev te domače novosti bo v četrtek 28. t. m. za red B.

»Malomeščani«, zanimiva in učinkovito pisana Kreftova tragikomedija bo naslednja dramska novost. V delu nastopijo Rasbergerjeva, Zakrajškova, Starčeva, Grom, Gorinšek, Nakrst, P. Kovič Košuta, Verdonik.

strani nekaterih javnih činiteljev. Da bi se kaj podobnega v bodoče več ne pripetilo, je bilo na seji sprejetih več važnih sklepov. Nadalje je odbor sklenil nagraditi 24 vajencev in 19 pomočnikov z nagradami po 50 Din in diplomirani za požitvovalnost in napredek v stroki. Diplome bodo dobili: čevljarji pomočniki Henrik Zaveršnik, Štefan Kozina in Alojz Dobraus, ključavničarski pomočniki Anton Kenda, Ivan Marn, Josip Gosak, Jurij in Gabrijel Babič ter Janko Grabner, dalje mizarjski pomočnik Jože Samec,

Predprodaja vstopnic pri dnevn. gled. blagajni

knjigoveška pomočnika Danilo in Dušan Vahtar, ličarski pomočnik Franjo Unger, orglarski pomočnik Konrad Hanik, urarski pomočnik Josip Grabner, zlatarski pomočnik Franc Deutschmann, modistska Anica Nozirjeva ter šivilji Lojzka Linšetova in Mirka Wolfova.

Pragerske novice

Srebrna poroka. Te dni sta slavila pri nas na Pragerskem petindvajsetletnico srečnega zakona specialni inženjer gospod Ivan Vidonija in njegova življenjska družica Ana. G. inž. Vidonija je že dolgo let uslužben pri Steinklauberjevem podjetju. Srebrno poroko je slavil v krogu svoje družine, prijateljev in znancev in je ob tej priliki bogato obdaroval tudi delavce, ki se mu za to še posebno zahvaljujejo. G. inž. Vidoniji in njegovi gospe želimo tudi mi, da bi dočakala v rodinski sreči še zlato poroko!

Tank — oltar.

Grozna pomisel. Blasfemija brez primera. Vse svetovno časopisje piše o tem. Na italijanski fronti v Abesiniji je vse polno imenitno plačanih kapelanov, ki tu pa tam mašujejo zažad za fronto. Ob taki priliki je prišlo nekemu kapelanu na misel, da bi se kar tank, to grozno morilno orožje, preuredil v oltar. Na tanku so razpostavili vse, kar potrebujejo za službo božjo. Šle so slike po svetu, ostudne in grozne po učinku: duhovnik stoji v paramentu pred tankom, a na tanku molí kvišku razpelo. Obsodbo vredno početje!

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Toda takrat sem še vedno upal, da se bodo nekega dne odprla vrata v svobodo in se mi bodo popravile vse krivice, ki sem jih pretrpel. Polagoma, zlasti po očetovi smrti, je pa to upanje vedno bolj kopnelo. Z ginečim upanjem je gineval tudi moj razum. Premišljeval sem, če morda zares nisem nor in je bilo vse le privid norosti. Včasih sem se zalotil sredi čudnih zmed, in takrat me je obšla grozotna misel:

»Da, zares sem nor.«

Ta misel me je terala v resnično norost. Postal sem prav tak, kakršni so bili tisti reveži, ki so živeli skupaj z menoj za visokimi zidovi in zamreženimi okni. Prišel sem si domišljati, da mi je Bog naložil trpljenje samo zato, da bi me preizkusil in utrdil ter pripravil za veliko poslanstvo. Ko je prišel zdravnik, sem mu dejal:

»Pustite me, da se pripravim za odrešenika sveta. Blizu je že čas, ko pride pome arhangel Mihael in me popelje ven, med ljudi, da jim pokažem pravo pot. Porušil bom vse in potem na novo zgradil. Morda postanete še vi moj učenec in apostol.«

Zdravnik se mi je nasmehnil in me s svojim omalovažujočim in nevernim obnašanjem ujezil, da sem mu prisolil krep-

ko zaušnico. Pazniki so me zaradi tega zgrabili, oblekli v prisilni jopič in vrgli v samotno celico, kjer sem še dolgo besnel. Od tistega časa se je moj um vedno bolj meglil. Pazniki in zdravniki so se me bali, zato so postali sirovi. To je trajalo nekaj tednov, ali celo mesecev. Dejal sem že, da je bil čas v blaznici brez merila. Potem, bilo je spomladi, se mi je v glavi znova pričelo vedrilo. Pomiril sem se in postal dober ter ves vdan v svojo usodo. Nehal so me oblačiti v prisilni jopič in zapirali v samotno celico. Pozneje so me pustili tudi na delo na vrtu in kmetiji, ki je obdajala norišnico. Pridobil sem si tako zaupanje, da me nazadnje niso niti več nadzirali. Opravljal sem mirno svoje delo, obenem pa strme sanjal v daljavo. Zahotelo se mi je pohiteti v pomladanski svet in pripraviti na skrivaj, pretkano in zvijačno, vse za maščevanje. Prisegel sem v duši, da moram izmučiti do blaznosti svojega brata Simona in uničiti ves njegov rod, ako ga ima. Poginiti mora...

Iz teh misli in načrtov se mi je končno rodil tudi sklep za beg iz norišnice. Preudaril in pripravil sem vse do podrobnosti, in ko sem nekega popoldne — bilo je že proti večeru, času zapustitve dela in vrnitve v celico — čistil skupino sadne-

ga drevja čisto v kotu na koncu obzidnega vrta, sem se dokončno odločil. Splezal sem z drevesa na zid. Na zunanji strani je tekla ob potočku samotna steza, po kateri je pravkar prihajal nekdo. Ozrl sem se na vrt. Paznik je bil zaposlen z vadiranjem drugih in je stal tako, da mojega počenjanja ni mogel videti. Neznanelec je na oni strani prispel nič slabega sluteč tik do pod menoj. Eden — dva: skočil sem z zidu nanj, ga udaril s pestjo po glavi in še stisnil za vrat. Od vsega tega, še bolj pa menda od strahu, se je onesvestil. To sem naglo izkoristil: splekel sem ga in oblekel v svojo norišniško obleko. V njegovi sem nadaljeval pot ob potočku, seveda ne počasi, kakor prej on. Tekel sem kar se je dalo. Ko je legel na zemljo mrak, sem bil že daleč zunaj na deželi. V tujčevi obleki sem našel nekaj denarja, s katerim sem si kupil za večerjo kruha in sira. Prenočišče sem si poiskal v praznem hlevu koncem vasi.

Zjutraj sem se previdno napotil dalje, toda ne po cesti. Hodil sem po poljskih poteh in stezah, večinoma po logih ter gozdovih. Ker nisem imel vedno prave smeri, sem rabil do Jasniške doline dva tedna. Še sedaj se dobro spominjam tistega večera v maju, ko sem po tolikih letih stal zopet ob Jasnici in zrl pred seboj Silanovino, tonečo v prvi mrak. Razkoštila se je bila v tem času, da je kar nisem več poznal. Žage so se razširile, zaloge lesa vzpele visoko proti nebu, stanovanjska in gospodarska poslopja so dobila gosposko lice, samo jaz,

Jakob Silan, sem se bil med tem prezgodaj postaral. Stal sem tam s svojo sivo brado in sivimi lasmi, ves zamazan, raztrgan in utrujen kakor strašilo sredi žita.

In rodilo se mi je nenadoma obupno vprašanje:

»Kaj hočeš prav za prav, Jakob? Porušiti te mogočne stavbe s svojimi slabotnimi rokami? Kakšen pa si, da hočeš biti veliki maščevalec?«

Pogledal sem po sebi in videl: zares, obupna je bila moja prikazen. Čakal sem zato, da se je popolnoma stemnilo. Tedaj sem se splazil do oken in oprezal. Zagledal sem brata Simona...

V meni je zavrela kri in če bi bil imel takrat pištolo ali puško, bi jo bil nameril skozi okno nanj in ga ustrelil kar ob ženi in sinu. Orožja pa nisem imel, zato sem se v onemogli jezi izgubil v črno noč. Zjutraj sem se spomnil, da sem nekoč pristikanju po Jasnici odkril neko majhno votlino in sklenil, da se v njej naselim, dokler ne iztuhnam do kraja svojih maščevalnih načrtov. Jamo sem našel in se takoj lotil dela, da jo za silo uredim. Prišel sem jo širiti in uravnjavati. To delo me je zaposlilo več dni. Ostali čas sem porabil za preskrbovanje živil. Odšel sem v Dravsko dolino in tam z denarjem, ki mi je še ostal od neznanca, nakupil najpotrebnejšega. Ko sem se vrnil, sem po naključju izvedel, da je brat že obveščen o mojem pobegu. Okoli Silanovine, po Hrušnici in dolini Jasnice so stikali za menoj orožniki. Ostajati sem moral podrepi stalno v svojem skrivališču.

Iz življenja in sveta

Italijanski škofje in patri so navdušeni za vojno

Pismo škofa Pederzollija in govor zadrškega škofa Monzanija

Ni dolgo od tega, ko je izdal škof Pederzoll iz Pulja neko pismo, ki ga je objavil puljski »Corriere Istriano«. Pismo je namenjeno kleru puljske škofije. V pismu navaja škof, da mora majka Italija voditi vojno proti Abesincem iz razloga ekspanzije in radi svojega civilizatorskega poslanstva. Kdo bi si bil mislil, pravi Pederzoll, da bo Italija, ki jo je sveti oče Pij XI. tako poveljeval v svojem govoru bivšim bojevnikom, od strani društva narodov tako prikrajšana. Italija je primorana, da z vojno osvaja to, kar ji pripada. Nato pa kliče Pederzoll božji blagoslov na Italijo, kralja in Musolinija ter vojsko, ki se vojskuje. Končno zapoveduje puljski škof svojemu duhovništvu, da deluje na prebivalstvu, da se udeležuje vseh naporov domovine in da morajo moliti vsak dan za zmago Italije v abesinski vojni ter da končno po cerkvah pobirajo od ljudstva denar za vojne svrhe.

Ob nedavni veliki fašistični paradi v Zadru pa je nastopil tudi zadrski nadškof Munzani, ki je imel govor, ki prekaša po svoji izzivalnosti govore vseh ostalih fašističnih hierarhov na omenjenem zborovanju. Ta nadškof veruje na zmagi svetega italijanskega orožja ter

poziva k molitvi za zmago Italije, ki pri-
naša civilizacijo barbarskemu narodu.

»Regime fascista« objavlja govor znanega fratra Faccinettija, ki ga je imel v Rimu. Med drugim je ta frater dejal: »Bog bdi nad to našo Italijo ter jo blagoslavlja. In jo blagoslavlja, ker je Italija na strani pravice in pravde. Rim je domovina sveta, onj Rim, od koder je Krist Rimljan, civiliziral narode, ki so se nahajali v najhujšem barbarstvu. Ta Rim se ne more tudi danes odreči tej misli. Mir da je rekel papež v svojem govoru bojevnikom, toda mir, ki je osnovan na pravdi. Z močjo molitve bo Italija premagala svoje sovražnike. Zmagala bo in ponesla bo v tiste dalnje kraje italijansko trikoloro in znamenje križa.« (Abesinci so bili zdavnaj pred Italijani kristjani. Op. ur.)

Tudi kaže omeniti, da so pristojne cerkvene oblasti ukazale vsem župnikom, da se mora omejiti v cerkvah uporaba električne razsvetljave, sveč in drugega blaga, da bo čim več drugih potrebščin za vojno proti Abesincem. Cerkvena oblačila morajo biti italijanskega izvora. Pri cerkvenih opravilih se duhovniki ne smejo posluževati avtomobilov, ampak samo vozov z vprego, da bi na ta način bilo čim več bencina za vojne svrhe.

Težave italijanskih šoferjev v Abesiniji

Silni napor, ki jih morajo premagovati italijanski šoferji, ki skrbijo za promet med fronto in oporišči

Na kakšne težave so naleteli Italijanci v Abesiniji, nam dokazuje mimo drugega tudi značilni članek, ki ga je napisal v »United Pressi« njen dopisnik s severnega abesinskega bojišča W. Miller, ki je zaposlen na italijanski strani. Miller pravi:

Danes sem videl v mukah umirati enega izmed mnogih neznanih junakov te vojske, ki je umiral ob robu ceste. Eden izmed tistih mož, ki morajo v tej vojski izvrševati najbolj odgovorno nalogo, šofer tovornega avtomobila, velik fant s svetlimi lasmi. Njegov tovorni voz je bil napolnjen z bencinom, ko je vozil po teh nešteti ozkih ovinkih. Šele pred nekaj trenotki mu je zdrsnilo na ostrem ovinku in zgrmel je 50 m globoko v prepad. Ko smo mi s svojim avtomobilom

obstali, je šofer ležal ob roku ceste v neusmiljeno žgočem soncu. Njegove roke in noge so bile polomljene in ostro kamenje je v njegovo glavo napravilo polno luknjo. Naglo je umrl. Okrog njega pa je stala skupina razburjenih tovarišev. Ponesrečeni voznik je eden izmed tistih mnogih, katere ima na vesti ta morilska cesta. Med Masavo in Makalo, torej na nekako več kot 300 km dolgi poti se cesta nenehoma dviga ter vije v ostrih ovinkih, kateri so po večini speljani čez prepade, ki so več ko 500 m globoki.

Ponekod je prah do kolena visok in tako fin, kakor moka. Dviga se v lesketajočih se oblakih, nekaj časa visi nad ozko cesto v zraku, od sonca razbeljenem in slepi voznika, ki si zamar priza-

deva, da bi videl pred seboj cesto. Večkrat je pot za dva voza preozka, tako, da hitrejši vozovi počasnejših ne morejo prehiteti, in srečajoči se ne morejo izogibati drug drugemu. Zaradi vsega tega se nesreče množe. Zaradi neprestanega tresenja in udarjanja so se pri mnogih vozilih žarometi polomili in vozniki morajo po noči voziti v svitu tistih voz, ki vozijo za njimi ter v tem tavati po sledi tistih, ki vozijo pred njimi. — Vztrajnost in pogum teh »vojakov ceste« je vredna vsega občudovanja.

Nisem še videl tako zamazanih ljudi, kakor so ti. Umazanija in olje se na debelo drži njihove kože. Vsi nosijo dolge

in razmršene brade, a po njihovih telesih in obrazih vidiš rumenkasto prašno skorjo. Jedo in spe le takrat, kadar jim vojaško stanje to dopušča; kdaj pa se bo to prihodnjič zgodilo, tega nihče ne ve. Zakaj z vojaškega stališča je ta cesta in dovoz po njej tako neizmerno važen, da morajo ti siromaki zaradi vojaških ciljev prenašati vse to. Ta cesta s svojimi nevarnostmi je namreč edina zveza, po kateri je mogoče čete generala Santinija v Abesiniji oskrbovati z živim in strelivom ter drugimi potrebnimi stvarmi. In čim globlje bodo Italijani prodirali v Abesinijo, toliko važnejši bo dovoz, zato pa tudi toliko težje.

Sporna gibanja

Službeno OOLNP v Mariboru. V nedeljo 1. decembra ob 14.30 se vrši na igrišču SK Železničarja v Mariboru medmestna tekma Maribor—Varaždin. Ob 13. uri predtekma rezerv. Za tekmo so določeni naslednji igralci in sicer: Antolčič, Bačnik, Domicelj, Eferl, Frangeš, Ernest, Golinar, Heller Herman, Kramer, Lešnik, Lutz, Miloš, Mahajnc, Pavlin, Ravnjak. Vsi navedeni igralci morajo biti 1. decembra ob 13.15 na igrišču SK Železničarja. S seboj naj prinesejo čevlje

in črne hlače, drese da SK Železničar. Vsak igralec, ki eventualno ne more igrati, mora to javiti kapetanu OOLNP g. Stojiču najpozneje do četrtka t. m., za kar odgovarja klub, kateremu igralec pripada. — Tajnik.

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru

Mali oglasi

Prodajam

NAJMODERNEJŠE TKANINE za pohištvo, zavese, gradl za madrace in drvinke za rolete poceni pri Novaku, Večerniška 7, Koroška 8. 4285

Zlata rezerva vsake gospodinjice 5075

ROBAUS-SUHOR.

IZREDNA UGODNOST!

Vsled velike zaloge prodajamo izpod nabavne cene izborna vina: Ljutomerčan Din 10.— po litru; Belokrajinska črnina Din 10.— po litru; Dalmatinsko sladko Din 10.— po litru; Prošek, špical Din 24.— po litru. Cene samo čez ulico! Automatski bufet. 5231

Zgubljeno

MLAD, ČRN DOBERMAN se je zatekel. Odda naj se v pekarni Feiertag, Betnavska cesta 43. 5384

Službo dobi

Strokovno verziran zidarski predelavec išče mesto

HIŠNIKA

hišnega ali tovarniškega zidarja. Naslov v upravi »Večernika«. 5379

VAJENCA ZA TRGOVINO z mešanim blagom, s primer-
no šolsko izobrazbo, iz pošte-
ne hiše, sprejme Franc Rudl,
Sp. Kungota. 5377

TRGOVSKEGA VAJENCA s 4 ali 3 razredi srednje šole sprejme konfekcijska trgovina Jakob Lah. Maribor. 5381

Stanovanje

IŠČEM STANOVANJE

(2 sobi in kabinet ali 3 sobe, kopalnica), po možnosti z nekoliko vrta, na solčnem kraju, za 1. marec 1936. Ponudbe pod »I. marec 1936« na upravo »Večernika«. 5297

Soba odda

OPREMLJENO SOBO oddam solidnemu gospodu. Naslov v upravi »Večernika«. 5380

VELIKA, SVETLA, OPREMLJENA SOBA

se odda s 1. decembrom t. l. v podnajem. Strošmajejeva ul. 28, II. nadst., stanovanje št. 9. 5296

Posesti

UGODNO PRODAJAM NOVO HIŠO

6 stanovanjskih prostorov, velik vrt. Din 55.000.—, istotam 20.000 m² stavbišče po Din 5.—. Tudi knjižnice, Podlipnik, Tezno, Ptuiška c. 97. 5378

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih